

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی  
دانشکده علوم سیاسی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد ( M.A )  
در رشته مطالعات منطقه ای

عنوان

مطالعه عملکرد تروریسم در اروپا با تاکید بر دو کشور اروپایی اسپانیا و  
ایرلند

استاد راهنما :

دکتر حبیب ا... ابوالحسن شیرازی

استاد مشاور :

دکتر مصطفی ملکی

پژوهشگر :

مسعوده توکلی

زمستان ۱۳۸۸

تقدیم به :

پدر و مادر عزیزم که نوای زندگانی را بر شبهای تاریکم خواندند و خورشید  
جاودانه مهر را بر روحم فروزاندند و تقدیم به یار صبور و مهربانم ، همسر عزیزم  
که در تمام مراحل تحصیل یاریم نمود .

سپاسگذاری:

بار خدایا تو را شکر می‌کنم که توان تحقیق به این بنده حقیر عنایت فرمودی .  
با تقدیر و تشکر از اساتید گرامی به خصوص جناب آقای دکتر حبیب ...  
ابوالحسن شیرازی استاد راهنما و جناب آقای دکتر مصطفی ملکی استاد مشاور که  
با راهنمایی های بی شائبه شان بنده را در انجام این تحقیق یاری نمودند .

## بسمه تعالی

### تعهدنامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب مسعوده توکلی دانشجو کارشناسی ارشد رشته مطالعات منطقه ای با شماره دانشجویی ۸۶۰۰۱۰۱۴۶ اعلام می نمایم که مطالب مندرج در این پایان نامه با عنوان مطالعه عملکرد تروریسم در اروپا با تاکید بر دو کشور اروپایی اسپانیا و ایرلند حاصل کار پژوهشی خود بوده و چنانچه دستاوردهای پژوهشی دیگران را مورد استفاده قرار داده باشم ، مطابق ضوابط و رویه های جاری ، آن را ارجاع داده و تاکید می نمایم که این پایان نامه قبلا برای هیچ مدرک هم سطح ، یا بالاتر ارائه نشده و چنانچه در هر زمان خلاف آن ثابت شود ، بدینوسیله متعهد می شوم ، در صورت ابطال مدارک تحصیلی ام توسط دانشگاه ، بدون کوچکترین اعتراض آن را بپذیرم.

تاریخ و امضاء

بسمه تعالی

در تاریخ: ۱۳۸۸/۱۱/۲۰

دانشجوی کارشناسی ارشد خانم مسعوده توکلی از پایان نامه خود دفاع نموده و با

نمره ۱۹ بحروف نوزده و با درجه

مورد تصویب قرار گرفت .

امضاء استاد راهنما

## فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۴	۱-۱ طرح مساله
۷	۲-۱ اهمیت و ضرورت تحقیق
۹	۳-۱ هدف های تحقیق
۹	۴-۱ سوالات و فرضیه های تحقیق
۹	۵-۱ متغیرهای تحقیق
۱۰	۶-۱ تعریف مفاهیم
۱۳	۷-۱ روش تحقیق
۱۴	۸-۱ سازماندهی تحقیق
	فصل دوم : مبانی نظری
۱۶	۱-۱ تعاریف تروریسم
۱۶	۱-۱-۱ تعریف تروریسم در آراء صاحب نظران سیاسی
۲۰	۲-۱-۱ تعریف تروریسم از نظر سازمانهای بین المللی و منطقه ای
۲۲	۲-۱ شاخصه های اجزای مفهوم تروریسم
۲۳	۳-۱ گونه شناسی گروههای تروریستی
۲۵	۴-۱ انواع تروریسم
۲۶	۱-۴-۱ تروریسم انقلابی
۲۷	۲-۴-۱ تروریسم مذهبی
۲۸	۳-۴-۱ تروریسم دولتی
۲۹	۴-۴-۱ تروریسم مدرن
۳۱	۵-۴-۱ تروریسم بین الملل
۳۲	۶-۴-۱ تروریسم نوین یا مدرن از نوع سیاسی
۳۴	۷-۴-۱ تروریسم سلاح های کشتار جمعی
۳۶	۸-۴-۱ تروریسم مجازی یا سایبرتروریسم

	بخش دوم : تروریسم در اروپا
۴۰	۱-۲ تاریخچه تروریسم در اروپا
۴۰	۱-۱-۲ تروریسم در اروپای شرقی
۴۱	۲-۱-۲ تروریسم در اروپای غربی
۴۳	۳-۱-۲ تروریسم بعد از جنگ جهانی اول
۴۴	۴-۱-۲ تروریسم در جنگ جهانی دوم و پس از آن
۴۶	۵-۱-۲ تروریسم در اروپا پس از جنگ سرد تا کنون
۴۷	۲-۲ ریشه های تروریسم در اروپا
۴۸	۱-۲-۲ ریشه های روانی ، اجتماعی و فرهنگی تروریسم
۵۳	۲-۲-۲ ریشه های سیاسی تروریسم
۵۵	۳-۲-۲ ریشه های اقتصادی تروریسم
۵۶	۴-۲-۲ ریشه های مذهبی تروریسم
۵۸	۳-۲ رویکردهای نظری مبارزه با تروریسم
۵۸	۱-۳-۲ نظریه ابزاری
۵۹	۲-۳-۲ نظریه سازمانی
۵۹	۳-۳-۲ نظریه فرهنگی
۶۰	۴-۲ مبارزه با تروریسم با توجه به ریشه های آن
۶۰	۱-۴-۲ ریشه های روانی
۶۲	۲-۴-۲ ریشه های سیاسی
۶۲	۳-۴-۲ ریشه های مذهبی
۶۳	۵-۲ مبارزه با تروریسم در چارچوب اتحادیه اروپا
۷۰	۶-۲ راهبرد اتحادیه اروپا برای مقابله با تروریسم
۷۱	۷-۲ چارچوب کلی راهبرد اتحادیه اروپا برای مقابله با تروریسم
۷۱	۱-۷-۲ پیشگیری
۷۲	۲-۷-۲ حفاظت
۷۳	۳-۷-۲ پیگرد
۷۴	۴-۷-۲ واکنش



- بخش سوم : تروریسم در اسپانیا
- ۷۶ ۱-۳ جغرافیای طبیعی و سازماندهی سرزمینی اسپانیا
- ۷۷ ۲-۳ جغرافیای انسانی
- ۷۹ ۳-۳ جغرافیای سیاسی اسپانیا
- ۷۹ ۱-۳-۳ تاریخ سیاسی اسپانیا از آغاز تا جنگ داخلی
- ۸۱ ۲-۳-۳ جنگ داخلی اسپانیا
- ۸۲ ۳-۳-۳ اسپانیا پس از دیکتاتوری فرانکو
- ۸۳ ۴-۳-۳ اسپانیا در دوره خوزه ماریا آزنار
- ۸۶ ۵-۳-۳ اسپانیا در دوره خوزه لوئیز رودریگز زاپاته رو
- ۸۸ ۴-۳ تروریسم باسک (اتا) در اسپانیا
- ۸۸ ۱-۴-۳ تاریخچه گروه اتا و عملکرد این سازمان از زمان تاسیس تا سال ۲۰۰۴
- ۹۴ ۲-۴-۳ حادثه تروریستی ۱۱ مارس ۲۰۰۴ در مادرید
- ۹۷ ۳-۴-۳ تروریسم باسک پس از ۱۱ مارس ۲۰۰۴
- ۱۰۲ ۵-۳ طرح ایباره چه
- ۱۰۷ ۶-۳ اقدامات اسپانیا جهت مقابله با تروریسم
- ۱۰۷ ۱-۶-۳ بهبود و اصلاح امنیت داخلی
- ۱۰۹ ۲-۶-۳ تقویت توانایی های اطلاعاتی
- ۱۱۱ ۳-۶-۳ پیشرفت ها در زمینه هماهنگی های ضد تروریستی
- ۱۱۳ ۴-۶-۳ اقدامات جدید پیشگیری از تروریسم
- ۱۱۶ ۵-۶-۳ همکاری های داخلی و اروپایی جهت مقابله با تروریسم
- بخش چهارم : تروریسم در ایرلند
- ۱۲۱ ۱-۴ جغرافیای طبیعی و انسانی ایرلند
- ۱۲۲ ۲-۴ جغرافیای سیاسی ایرلند
- ۱۲۲ ۱-۲-۴ تاریخ ایرلند از ابتدا تا قبل از جنگ جهانی اول
- ۱۳۱ ۲-۲-۴ قیام عید پاک ۱۹۱۶ در ایرلند شمالی
- ۱۳۴ ۳-۲-۴ شکل گیری ارتش جمهوری خواه ایرلند ، موافقتنامه ۱۹۲۱
- ۱۳۸ ۴-۲-۴ بحران ایرلند پس از جنگ جهانی دوم و جنبش جدید حقوق مدنی ۱۹۶۸
- ۱۴۰ ۵-۲-۴ یکشنبه خونین ۳۰ ژانویه ۱۹۷۲ و قرارداد سانینگ دیل ۱۹۷۳

۱۴۳	۶-۲-۴ توافقنامه صلح گود فرایدی ۱۹۹۸ و روند صلح در ایرلند شمالی
۱۴۹	۳-۴ تروریسم در ایرلند
۱۴۹	۱-۳-۴ تروریسم ناسیونالیست در ایرلند شمالی
۱۵۱	۲-۳-۴ تروریسم وفادار در ایرلند شمالی
۱۵۵	۴-۴ سیاست های ضد تروریسم انگلیس بخش پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۶۲	۱-۵ نتیجه گیری
۱۷۲	۲-۵ پیشنهادات
۱۷۵	فهرست منابع

## مقدمه :

تروریسم پدیده ای است که در طول قرن ها در حیات بشری تاثیرگذار بوده و همواره به عنوان تاکتیکی جهت اعمال نوعی از خشونت که در پس آن اهداف سیاسی و مغرضانه وجود داشته ، مورد استفاده قرار گرفته است . تروریسم گاه افراد بشری را از حقوق و آزادی های اساسی محروم ساخته ، گاه مناسبات میان دولت ها را در معرض خطر قرار داده و گاه امنیت و تمامیت ارضی آنها را خدشه دار ساخته است .

تروریسم در نیم قرن گذشته ، به عنوان پدیده ای غالب در سیاست داخلی و خارجی دولتها قد علم کرده و همواره عاملی تاثیر گذار در تحکیم یا تضعیف روابط میان دولت ها بوده است . هر چند در بیشتر موارد توسط قدرت های بزرگ در راه دستیابی به اهداف و مطامع خودشان مورد بهره برداری و سوءاستفاده سیاسی قرار گرفته است .

از آنجا که تروریسم تهدیدی برای همه بشریت به شمار می رود ، لذا دولت ها همواره در صدد بوده اند تا با وضع قوانین داخلی و همکاری با دولت های دیگر و همچنین سازمان های بین المللی راه های مقابله با تروریسم را تقویت نموده ، بدین ترتیب جان افراد جامعه خویش را از این تهدید بزرگ مصون دارند . امروزه در سند استراتژی امنیت ملی کشورهای دنیا ، تروریسم به عنوان تهدیدی بلقوه که می تواند برای امنیت کشورها خطرناک باشد ، مطرح می شود .

تروریسم اگر چه پدیده چندان جدیدی نمی باشد ولی بعد از حوادث یازده سپتامبر ۲۰۰۱ به عنوان یکی از موضوعات جدی که می تواند صلح و امنیت بین المللی را به شدت به خطر اندازد مطرح شده است . خطرناک بودن آن بیشتر ناشی از آن است که امروز پدیده تروریسم با علوم و تکنولوژی پیوند خورده ، به این معنی که تروریست ها برای دستیابی به اهداف خود از علوم و تکنولوژی روز استفاده می نمایند و در نتیجه به موازات پیشرفت علم و تکنولوژی شیوه های عملیات تروریستی نیز پیچیده می شود که مقابله با آن را دشوارتر می نماید ، مثلا

در حوادث یازده سپتامبر تروریست ها با استفاده از هواپیما به مرکز تجارت جهانی حمله نمودند .

آن چیز که در کمتر از یک دهه اخیر همواره به عنوان تهدید امنیتی اروپا نیز مطرح شده ، ظهور پدیده تروریسم است . هر چند که موضوع تروریسم مربوط به سال های بسیار گذشته می شود اما تروریسم نوین با حوادث یازده سپتامبر گره خورده است . در همین چارچوب سوء قصدهای مادرید (۲۰۰۴) ، لندن (۲۰۰۵) ، سوء قصدهای نافرجام ۲۰۰۶ ( آلمان، انگلیس و دانمارک ) و سوء قصدهای نافرجام لندن و گلاسکو در سال ۲۰۰۷ ، همگی حکایت از آن دارند که اروپا یکی از اهداف اصلی تروریسم است .

بخش اول : کلیات طرح

## فصل اول : متدلوژی پژوهش

### ۱-۱ طرح مساله

واژه های تروریسم<sup>۱</sup> و تروریست<sup>۲</sup> به نسبت واژه هایی نوپا هستند. در پیوست تکمیلی فرهنگ لغات فرهنگستان علوم فرانسه ، تروریسم نظام یا رژیم وحشت معنا شده است. برپایه فرهنگ لغات فرانسه که در سال ۱۷۹۶ منتشر شده است ژاکوبین‌ها<sup>۳</sup> گاه در سخنان و نوشته‌های خود ، این اصطلاح را با برداشتی مثبت ، درباره خودشان به کار می‌برده‌اند ، اما پس از نهم ترمیدور<sup>۴</sup> (یازدهمین ماه تقویم انقلاب فرانسه) واژه تروریست به صورت ناسزایی درآمد که حکایت از یک عمل بزهکارانه داشت . چندی نگذشت که پای این واژه به انگلستان نیز باز شد ، ادموند برک<sup>۵</sup> در نوشته‌ای معروف در سال ۱۷۹۵ از هزاران درنده دوزخی که خود را تروریست می‌خواندند و به جان مردم افتاده‌اند ، یاد کرده است . در آن زمان منظور از تروریسم ، فرازی از انقلاب فرانسه بود که تقریباً از مارس ۱۷۹۳ تا ژوئیه ۱۷۹۴ را در بر می‌گرفت ؛ این واژه کمابیش با عبارت حکومت وحشت<sup>۶</sup> هم معنا بود . بعدها واژه تروریسم معنایی گسترده‌تر یافت و در فرهنگ‌های لغت معادل نظام وحشت و ترور تعریف شد . ( طیب ، ۱۳۸۲ ، ۱۹-۲۰ )

پدیده تروریسم طیف گسترده‌ای از تعاریف را در بر می‌گیرد و برای تعریف دقیق ، جامع و نافع از آن بین صاحب‌نظران توافق نظری وجود ندارد . تنوع و پیچیدگی تروریسم از یک سو و

---

1- terrorism  
3- Jacobins  
5- Edmond Burke

2- terrorist  
4- 9 th Thermidor  
6- reign of terror

برخوردهای دوگانه دولتها و سازمانهای بین‌المللی با آن از سوی دیگر ، علل اصلی عدم اجماع نظر به شمار می‌روند .

مصادیق تروریسم تا آن حد مبهم است که پاره‌ای گروهها و افراد ، گاه به عنوان تروریسم و زمانی دیگر از مبارزان آزادی شناخته می‌شوند . رونالد ریگان در ۱۹۸۵ در دیدار با مجاهدان افغان ، آنان را مبارزان راه آزادی همچون بنیانگذاران آمریکا خواند و مورد حمایت مالی، سیاسی و نظامی‌شان قرار داد . ولی از سپتامبر ۲۰۰۱ برخی از همین افراد و گروهها از سوی دولت آمریکا تروریست تلقی می‌شوند . شگفت‌انگیز است که در همان سال ۱۹۸۵، نلسون ماندلا رهبر کنگره ملی آفریقا به عنوان تروریست در زندان رژیم نژادپرست آفریقای جنوبی زندانی بوده و هم اینک به عنوان مبارز راه آزادی و نماد مخالفت با نژادپرستی ، شایسته دریافت جایزه صلح نوبل قلمداد می‌گردد . ( سلیمانی ، ۱۳۸۶ ، ۱۹۰ )

در خصوص مبارزه با تروریسم دو مکتب فکری آمریکایی که معتقد به جنگ با ترور<sup>۱</sup> است و مکتب فکری اروپایی که به مبارزه با تروریسم<sup>۲</sup> اعتقاد دارد ، وجود دارد . تفاوت اصلی این دو مکتب در مفهومی است که از دو واژه جنگ و مبارزه استنباط می‌شود. مکتب اروپایی معتقد است که جنگ در مقابل ترور محال است ؛ زیرا که غیر ممکن است بر ضد نیروهای نامرئی و سیال اعلان جنگ کرد و جنگ با تمام تروریست ها رفتاری غیرعقلانی است . اروپا در مبارزه با تروریسم دارای سابقه بیشتری نسبت به آمریکا است و در داخل خاک خود با گروه های تروریستی چون ارتش آزادی بخش ایرلند ، بادرماینهاوف آلمان ، بریگارد سرخ ایتالیا ، جدایی طلبان باسک (گروه اتا) در اسپانیا مواجه بوده است و سابقه مبارزه تشکیلاتی با آنها را دارد . ( موسوی ، ۱۳۸۴ ، ۴ )

اروپائیان یک مساله را می‌فهمند ، هر چند روش گروه های تروریستی محکوم است ، ولی آنها اهداف سیاسی خاصی را دنبال می‌کنند و همین موضوع باعث می‌شود که این گروه ها

---

1- War on Terror

2- Fighting against Terrorism

بتوانند با جامعه ارتباط برقرار کنند. حمایت اجتماعی از شین فن، شاخه سیاسی ارتش آزادی بخش ایرلند و کسب ۷۵ کرسی پارلمانی توسط شاخه سیاسی اتا در انتخابات منطقه ای باسک (آوریل ۲۰۰۵) اروپائیان را به این نتیجه رسانده است که تهدیدات تروریستی فقط جنبه نظامی ندارد و نمی توان آن ها را فقط از طریق نظامی از بین برد و برای مبارزه با آن باید تمامی امکانات نظامی، اطلاعاتی، امنیتی، قضایی با دیگر ابزارها تلفیق شود. اروپا به خوبی تفاوت اساسی بین القاعده و گروه های تندرو وابسته به آن را با سازمان های تروریستی سنتی اروپا درک می کند و می داند که آنها در ایدئولوژی، تاکتیک و سلاح با هم متفاوت هستند و اهداف درون اروپایی و برون اروپایی آنها با هم فرق دارد، ولی یک مساله برای آنها بسیار اهمیت دارد و آن امکان نفوذ اجتماعی گروه های تندرو مسلمان در جوامع اروپایی است.

مکتب فکری اروپا علی رغم توصیه به همکاری های گسترده و وسیع با آمریکا در تمامی زمینه های مقابله با تروریسم، سازمان های تروریستی جهان را به سه دسته تقسیم می کند:

- ۱- اعضاء شبکه القاعده و گروه هایی که مستقیماً با بن لادن در ارتباط هستند.
  - ۲- گروه های تروریستی قومی - نژادی که در جستجوی اهداف قومی و نژادی خود هستند، مانند گروه های چچنی، کشمیری و یا حتی ارتش آزادی بخش ایرلند. این گروه ها حتی اگر با بن لادن والقاعده تماس برقرار کرده باشند، در جهت اهداف قومی و نژادی خود بوده اند.
- توصیه اروپائیان برای مقابله با گروه اول یعنی القاعده نابودی فیزیکی و با گروه دوم روش سیاسی است، تا آنها روش تروریستی را کنار بگذارند و به صحنه عمل سیاسی روی بیاورند. تقویت شاخه های سیاسی گروه های چچنی، کشمیری و حتی حزب الله لبنان از نظر اروپائیان بهترین شیوه مقابله با تروریسم در دسته دوم است.



۳- اروپائیان در مقابل پدیده سوم به توصیه مشخصی نرسیده اند ، ولی آن را بسیار خطرناک دانسته و معتقدند که تهدید اصلی امنیت اروپا شکل سوم پدیده تروریستی است که باید آن را تروریسم اروپایی نامید .

در مورد پدیده تروریسم اروپایی گفته می شود این نوع تروریسم و تروریست ها یک پرونده ندارند. آنها اغلب ملیت اروپایی دارند ، تحصیل کرده هستند ، سابقه جنایی ندارند ، تظاهر مذهبی نمی کنند و بالاخره هیچ علامتی که نشان دهنده وابستگی و گرایش آنها به گروه های تروریستی باشد ، ندارند .

جرج تنت رئیس سابق سیا در گزارش خود به کمیته امنیتی سنای آمریکا این پدیده را چنین تعریف می کند که آنها تهدیدات جدیدی را علیه ما باز تعریف می کنند ، آنها پیروان بن لادن نیستند و با او ارتباط ندارند ، رهبری آنها خودمختار است ، هدف ها را خود انتخاب می کنند، خود طراحی می کنند و خود اجرا می کنند. ( همان منبع ، ۵ )

هیچ کس نمی تواند بگوید که چه تعداد افراد به شبکه های تروریست اروپایی متصل هستند. این تعداد از چند صد نفر تا هزاران نفر می تواند باشد . مشکل اروپا آن است که اعضاء این گروه ها از هزاران نفر به ده ها هزار نفر افزایش نیابد .

با توجه به دیدگاه های مطروحه فوق عوامل شکل گیری تروریسم در جوامع صنعتی و پیشرفته اروپایی به ویژه اسپانیا و ایرلند مورد بررسی قرار خواهد گرفت .

## ۱-۲ اهمیت و ضرورت تحقیق

بعد از فروپاشی نظام دو قطبی شاهد بروز تحولات جدید و گسترده در سطح روابط بین الملل ، نظیر پایان نظام دو قطبی ، پایان جنگ سرد و تشکیل دولت های نوپا و مستقل هستیم . دگرگونی در تعاملات بین الملل و بر هم خوردن نظم موجود در جهان موجب ظهور تغییراتی

جدید در ساختار و ماهیت نظام بین الملل شد و یکی از این تغییرات گسترش تروریسم در قالب و اشکال متفاوت آن است .

تروریسم به عنوان یک پدیده ناهنجار سیاسی- اجتماعی ، قرن ها ست که کما بیش در جوامع انسانی وجود داشته است ، اما در دهه های اخیر تروریسم ابعاد کاملاً جدیدی پیدا کرده است . از دهه ۱۹۶۰ آنچه که تحت عنوان کلی تروریسم مدرن<sup>۱</sup> شناخته می شود ، ظهور یافت و در کوتاه زمانی سراسر دنیا را فرا گرفت . خصیصه اصلی تروریسم معاصر بین المللی بودن آن است که باعث شده عواقب تهدیدات ناشی از آن به طور بی سابقه ای جهانی شود که این مساله باعث شده است بسیاری از دولت ها ، تروریسم را به عنوان یک تهدید عمده علیه امنیت داخلی خود ، صلح و ثبات منطقه ای و بین الملل به شمار آورند .

مهمترین چالشی که به ویژه پس از یازده سپتامبر ۲۰۰۱ گریبان گیر اروپا نیز شده مساله تروریسم است . اروپا ابتدا تصور می کرد که پدیده تروریسم یک پدیده فرامرزی است و کنترل مرزها می تواند امنیت اروپا را تامین کند ، ولی تحقیقات اخیر نشان می دهد که اروپا با پدیده جدیدی به نام تروریسم اروپایی<sup>۲</sup> روبرو شده که امنیت اروپا را از درون تهدید می کند .

در اروپا گروه های مختلفی هستند که در فعالیت های تروریستی مشارکت دارند ، برخی در حوزه اروپا و در مورد مسائل اروپا هستند مثل ایتا در اسپانیا ، دوم گروه های چپ گرای ایدئولوژی محور فراسرزمینی و سوم گروه های اسلامی رادیکال . فعالیت های تروریستی نوع سوم غالباً منتسب به القاعده است . در درون القاعده ، می توان به دو نوع بازیگر اشاره کرد ، آنها که ریشه در کشورهای مسلمان دارند ( عمدتاً کشورهای آفریقای شمالی و پاکستان ) و دیگرانی که دارای مذاهب دیگر بوده سپس به اسلام تغییر مذهب داده و به این گروه ها ملحق شده اند . در حال حاضر ، هیچ عضوی از این هسته های رادیکال اسلامی نمی شناسیم که

---

1- Modern Terrorism

2- European Terrorism

تغییر مذهب به اسلام داده و یا اسلام را رسماً به عنوان مذهب خود اعلام کرده باشد . از سوی دیگر هیچ ارتباط ارگانیک شناخته شده ای میان تروریسم نوع القاعده ای و سایر فعالیت ها و سازمان های تروریستی وجود ندارد . اینگونه ارتباطات شاید در افغانستان ، عراق ، چین یا سایر مناطق بحران خیز در جهان برقرار گردد اما تا حال این امر در اروپا مساله نبوده است . ( خسروخاور ، ۱۳۸۷ )

امید است نتایج این تحقیق بتواند ما را در شناخت تروریسم به ویژه عملکرد تروریسم در اروپا با تاکید بر دو کشور اروپایی اسپانیا و ایرلند و ریشه های شکل گیری فعالیت های تروریستی در اروپا و در نهایت استراتژی اتحادیه اروپا در جهت مقابله و مبارزه با تروریسم یاری رساند .

### ۳-۱ هدف های تحقیق

- بررسی عملکرد تروریسم در اروپا
- بررسی ریشه های شکل گیری اقدامات تروریستی در اروپا
- بررسی فعالیت گروه های تروریستی در اروپا به ویژه اتا در اسپانیا و ارتش جمهوریخواه در ایرلند
- بررسی سیاست های ضد تروریسم دولت ها در اسپانیا و ایرلند
- بررسی راهکارهای اتحادیه اروپا جهت مقابله با تروریسم

### ۴-۱ سوالات و فرضیه های تحقیق

سؤال اصلی : عوامل شکل گیری تروریسم در جوامع صنعتی و پیشرفته اروپایی به ویژه اسپانیا و ایرلند چیست ؟

فرضیه اصلی : علل عمده شکل گیری تروریسم در اروپا به ویژه اسپانیا و ایرلند ، بروز ناهنجاری های اجتماعی ، وجود تبعیض ها و رشد پوچ گرایی بوده است .

## ۵-۱ متغیرهای تحقیق

متغیر مستقل : تروریسم

متغیروابسته : جوامع صنعتی و پیشرفته اروپا

## ۶-۱ تعریف مفاهیم

اتحادیه اروپا<sup>۱</sup> : اتحادیه اروپا تشکل سیاسی و اقتصادی متشکل از ۲۷ کشور در قاره اروپا است که با نام اختصاری EU خوانده می شود. این اتحادیه در اصل گسترش یافته اتحادیه اروپای غربی است که در سال ۱۹۵۷ با همکاری ۶ کشور اروپایی تشکیل شد . از آن زمان به بعد اتحادیه به سرعت گسترش یافت ، اعضای بیشتری پیدا کرد و حیطه کارش وسیع تر شد . اتحادیه اروپا هم اکنون شامل ۲۷ کشور مستقل می باشد که عبارتند از : اتریش ، اسپانیا ، استونی ، اسلوواکی ، اسلوانی ، ایتالیا ، ایرلند ، آلمان ، بریتانیا ، بلژیک ، بلغارستان ، پرتغال ، دانمارک ، رومانی ، جمهوری چک ، سوئد ، فرانسه ، فنلاند ، قبرس ، لتونی ، لوکزامبورگ ، لهستان ، لیتوانی ، مالت ، مجارستان ، هلند و یونان . ([www.wikipedia.org/European](http://www.wikipedia.org/European)

Unit)

اسپانیا<sup>۲</sup> : کشور پادشاهی اسپانیا با مساحت ۵۰۴۷۵۰ کیلومتر مربع واقع در جنوب غربی قاره اروپا بالغ بر ۸۵ درصد شبه جزیره ایبریا را به خود اختصاص داده است . شبه جزیره مزبور با احتساب کشور پرتغال از شمال به فرانسه و رشته کوه های پیرنه ، خلیج بیسکایا و دوک نشین آندورا ، از شرق و جنوب به دریای مدیترانه و از غرب به اقیانوس اطلس منتهی

1- European Unit ( EU )  
3- Irealnd

2- Spain